

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13Co/7/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614203546
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Štolcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5614203546.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Štolcovej a členov senátu JUDr. Márie Dubcovej a JUDr. Róberta Bebčáka, v právnej veci žalobcu: CD Consulting s.r.o., so sídlom Příkop 843/4, Zábřdovice, 602 00 Brno, Česká republika, IČ: 264 29 705, proti žalovanému: R. A., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom N. Y., W. Dr. E. L. XXXX/XX, t.č. bytom N. Y., U. XXX/XX, v spore o zaplatenie 12 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 10C/93/2014-143 zo dňa 29.3.2017, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 10C/93/2014-143 zo dňa 29.3.2017 v spojení s uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 10C/93/2014-188 zo dňa 26.4.2018 **p o t v r d z u j e.**

Žalovaný **n e m á** voči žalobcovi **n á r o k** na náhradu trov tohto odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom v spojení s uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 10C/93/2014-188 zo dňa 26.4.2018 (ďalej len „rozsudok“) okresný súd žalobu zamietol. O trovách prvoinštančného konania rozhodol tak, že žalovanému sa voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva. V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na žalobu žalobcu (návrh na uplatnenie pohľadávky v zmysle článku 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu), doručenú okresnému súdu dňa 17.4.2014, ktorou sa domáhal voči žalovanému zaplatenia zmenkovej sumy vo výške 12 Eur, zmenkového úroku vo výške 0,25% denne zo sumy 1.008 Eur od 22.7.2009 do 21.6.2012 vo výške 2.686,32 Eur, zo sumy 12 Eur od 22.6.2012 do zaplatenia, úroku zo zmenkovej sumy vo výške 6 % ročne zo sumy 1.008 Eur od 25.11.2009 do 21.6.2012 vo výške 155,92 Eur, zo sumy 12 Eur od 22.6.2012 do zaplatenia, zmenkovej odmeny vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 3,36 Eur ako aj náhrady trov konania, na tom skutkovom tvrdení, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný dňa 12.3.2009 na zmenkovú sumu 1.008 Eur, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 22.7.2009. Indosovaná zmenka je vistazmenkou, opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Zmenka bola vystavená dňa 12.3.2009, pričom do jej textu bol poňatý záväzok žalovaného zaplatiť za zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu spolu s 0,25 % denným úrokom od 22.7.2009. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom vystaviteľ doposiaľ zaplatil 996 Eur, ktoré boli započítané na zmenkovú sumu. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou.

2. Okresný súd v zmysle článku 2 ods. 1, článku 3 ods. 1, článku 4 ods. 4, článku 5 ods. 1, 3, článku 19 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie

vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „Nariadenie“), za zistenia, že žalobca má sídlo v Českej republike (v členskom štáte inom ako v členskom štáte súdu alebo tribunálu konajúceho vo veci) a hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky súdu nepresiahla 2.000 Eur bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov, aplikoval vo veci Nariadenie. Žalobca bol okresným súdom dňa 12.5.2014, tlačivom B, v zmysle článku 4 ods. 4 Nariadenia, vyzvaný na doplnenie tlačiva A v bode 8.1 o skutkové tvrdenia, z akého právneho dôvodu vznikol žalovaný záväzok, vrátane predloženia príslušných listinných dôkazov, o špecifikáciu zmenkovej istiny, uvedením jej položiek, pričom pri každej položke je potrebné uviesť jej výšku, dátum a právny dôvod vzniku a o odôvodnenie uplatnených 6 % ročných úrokov. V podaní doručenom okresnému súdu dňa 2.6.2014 žalobca uviedol, že poskytol dostatočne jasné a primerané informácie o uplatnenej pohľadávke, ktorá je založená na zmenkových nárokoch, vyplývajúcich z platnej zmenky, ktorej originál súdu predložil. V konaní si uplatňuje majetkové práva zo zmenky. Disponuje len indosovanou zmenkou, iné údaje a listiny k dispozícii nemá. Predmetom konania je výlučne zmenka, na ktorej je uvedená zmenková suma, ktorá nepozostáva zo žiadnych zložiek, častí či dielov. Preto nie je možné špecifikovať zloženie zmenkovej sumy.

3. Dňa 12.8.2014 okresný súd tlačivom C v zmysle článku 5 ods. 2 a 3 Nariadenia vyzval žalovaného na odpoveď. Tlačivo C, spolu s návrhom a jeho doplnením, žalovaný prevzal dňa 15.5.2015, pričom sa v 30-dňovej lehote k návrhu nevyjadril.

4. Okresný súd poukázal na to, že vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 13.1.2016, č.k. 10C/93/2014-67 tak, že konanie o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo sumy 1.008 Eur od 22.7.2009 do 21.6.2012 a zo sumy 12 Eur od 22.6.2012 do zaplatenia zastavil, vo zvyšnej časti žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací uznesením zo dňa 16.11.2016, č.k. 13Co/99/2016-106, rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom výroku, ktorým bola žaloba vo zvyšnej časti zamietnutá a vo výroku o náhrade trov konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. Okresný súd následne v súlade s ustanovením § 180 CSP rozhodol, že vykoná pojednávanie v neprítomnosti splnomocneného zástupcu žalobcu, ktorému bolo predvolanie na pojednávanie riadne a včas doručené a ktorý neúčast' na pojednávaní ospravedlnil z dôvodu hospodárnosti konania, pričom pojednávanie odročit' nežiadal a žalovaného, ktorému bolo predvolanie na pojednávanie doručené fikciou doručenia podľa § 111 ods. 3 CSP. V súvislosti s nariadením pojednávania vo veci uviedol, že v súlade so zákonným ustanovením § 391 ods. 2 CSP bol v ďalšom konaní (po zrušení rozsudku zo dňa 13.1.2016) viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý súdu prvej inštancie uložil vo veci nariadiť pojednávanie. Pokiaľ teda žalobca namietal nariadenie pojednávania vo veci ako nesprávny procesný postup, súd prvej inštancie postupoval v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu, uvedeným v uznesení zo dňa 16.11.2016.

6. Okresný súd vykonal vo veci dokazovanie listinnými dôkazmi, a to fotokópiou zmenky a obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 10Er/949/2010, pričom uviedol že stranám sporu bolo súdom oznámené pripojenie spisu sp. zn. 10Er/949/2010 ako listinného dôkazu.

7. Zo zmenky predloženej žalobcom okresný súd zistil, že sa jedná o vlastnú zmenku. Listina obsahuje označenie „Zmenka“, ďalej údaje o čísle zmluvy 5581014, údaje o vystaviteľovi zmenky - žalovanom, a to meno, priezvisko, bydlisko a rodné číslo, miesto a dátum vystavenia zmenky, a to Liptovský Mikuláš, 12.3.2009, zmenkovú sumu 1.008 Eur, vyhlásenie vystaviteľa, že zaplatí za túto zmenku pri predložení na rad: POHOTOVOST', s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava, sumu jedentisícosem Eur a zmenkový úrok 0,25 % denne od 22. júla 2009. Ďalej obsahuje údaj o splatnosti POHOTOVOST', s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, „bez protestu“, „na platenie predložit' v lehote 4 rokov od vystavenia“ a podpis vystaviteľa. Na rube zmenky sa nachádza indosament (rubopis), z ktorého vyplýva prevod zmenky na žalobcu.

8. Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 10Er/949/2010, bolo zistené, že súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý podal na Okresnom súde Liptovský Mikuláš dňa 25.11.2010 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávneného POHOTOVOST', s.r.o. proti povinnému R. A. na vymoženie sumy 1.008 Eur, na základe návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zo dňa 18.8.2010. Exekučným titulom v predmetnej veci bol rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného Slovenskou rozhodcovskou a. s., zo dňa 29.6.2010, sp. zn. SR

23097/09, ktorým bolo žalovanému uložené zaplatiť žalobcovi 1.008 Eur, spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne zo sumy 1.008 Eur od 22.7.2009 do zaplataenia, zákonný úrok vo výške 6 % ročne zo sumy 1.008 Eur od 25.11.2009 do zaplataenia a nahradiť trovy rozhodcovského konania. Podľa odôvodnenia rozsudku žalobca a žalovaný zabezpečili svoj záväzkový vzťah (zmluvu o úvere) neúplnou zmenkou (blankozmenkou), vystavenou dňa 12.3.2009. Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením zo dňa 28.2.2011, č.k. 10Er/949/2010-14 exekúciu zastavil, z dôvodu, že exekučný titul priznával zákonom nedovolené plnenie, ktoré bolo súčasne v rozpore s dobrými mravmi a spotrebiteľským právom.

9. Okresný súd za aplikácie čl. I § 75, čl. I § 77 ods. 1, čl. I § 11 ods. 1, čl. I § 17 zákona zmenkového a šekového č. 191/1950 Zb. v spojení s § 52 ods. 1, 3, 4 Občianskeho zákonníka, § 25 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, § 2 písm. a), b), § 4 ods. 2, § 4 ods. 3 druhá veta, § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov podanú žalobu zamietol, nakoľko nemal preukázanú jej dôvodnosť. Okresný súd poukázal na to, že po zrušení rozsudku zo dňa 13.1.2016 bol v súlade so zákonným ustanovením § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku, v ďalšom konaní viazaný právnym názorom odvolacieho súdu. Preto postupoval v súlade s právnym názorom uvedeným v spoločnom stanovisku občianskoprávneho kolégia a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR č. 93/2015 zo dňa 20.10.2015. Podľa odôvodnenia uvedeného stanoviska, vo vzťahu k aplikácii Nariadenia možno konštatovať, že toto nekladie žiadne prekážky k možnosti preskúmať doložené listiny súdom a je možné aplikovať všetky procesnoprávne princípy použiteľné v slovenskom právnom poriadku, predovšetkým aplikáciu znalosti určitých okolností súdu z jeho činnosti a zohľadnenie ochrany slabšieho v konaní, či ochrany dobrých mravov. Aj v prípade absencie aktivity žalovaného v konaní, pokiaľ súd vzhľadom na návrhu také skutočnosti, ktoré ho povedú k záveru o neprípustnosti návrhu, návrh zamietne, čo vyplýva priamo z čl. 4 bod 4. Podľa odôvodnenia stanoviska, skúmanie prípadnej absolútnej neplatnosti úkonu, ku ktorej pristupuje súd ex offa, nie je Nariadením nijako vylúčená. Tiež, pokiaľ súd spoľahlivo zistí na základe skutočností vyplývajúcich zo žalobného návrhu, že na strane žalovaného ide o spotrebiteľa, poskytne mu ochranu prostredníctvom právnej úpravy o ochrane spotrebiteľa. Vzhľadom na to, že už skutočnosti, uvedené žalobcom v žalobe a pripojená zmenka nasvedčovali tomu, že žalovaný má postavenie spotrebiteľa, okresný súd ex offa pripojil do spisu exekučný spis sp. zn. 10Er/949/2010 (o čom boli strany sporu upovedomené). Uvedený postup, vzhľadom na právne postavenie žalovaného ako spotrebiteľa, zodpovedal aj zákonnému ustanoveniu § 295 CSP, podľa ktorého súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Žalobca si uplatnil žalovaný nárok právnym dôvodom nároku vyplývajúceho zo zmenky. Zmenku, z ktorej si žalobca uplatnil žalovaný nárok, nadobudol indosamentom (rubopisom) od obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o.. Zmenka mala povahu zabezpečovacej zmenky, čo jednoznačne potvrdil údaj na zmenke, totožný s číslom zmluvy o úvere, uzavretej medzi žalovaným a obchodnou spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o. a vyplýva aj z článku 17. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Z listinných dôkazov tvoriacich súčasť spisu, mal okresný súd preukázané, že medzi pôvodným majiteľom zmenky (obchodnou spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o.) a žalovaným vznikol spotrebiteľský právny vzťah podľa § 52 Občianskeho zákonníka. Uvedená skutočnosť bola nepochybná zo zmluvy o úvere, ktorá je súčasťou pripojeného exekučného spisu. Žalovaný ako dlžník je v zmluve jednoznačne označený ako fyzická osoba jeho rodným číslom a údajom o bydlisku, pričom zmluvu neuzatváral v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti (hoci aj v zmluve bolo označené, že úver je poskytovaný na výkon zamestnania, nepreukazuje to bližšie, na aký účel bol úver poskytnutý, a už vôbec nie skutočnosť, že by bol poskytnutý žalovanému inak ako spotrebiteľovi), veriteľ pri uzatváraní zmluvy konal ako podnikateľ, ktorého predmetom činnosti je aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Vzhľadom na charakter a obsah zmluvy, sa jednalo o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na ktorú sa aplikovali ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov. Podľa § 4 ods. 2 písm. h), j), k) citovaného zákona, musela zmluva o spotrebiteľskom úvere ako obligatórne náležitosti obsahovať údaje o ročnej úrokovej sadzbe, ročnej percentuálnej miere nákladov, ako aj priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver. Zákonné ustanovenie § 4 ods. 3 citovaného zákona pritom absenciu uvedených údajov v spotrebiteľskej zmluve sankcionovalo bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru. Keďže úverová zmluva uvedené náležitosti neobsahovala, považoval sa úver, poskytnutý žalovanému, za bezúročný a bez poplatkov. Obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. preto vzniklo len právo na vrátenie sumy poskytnutého úveru, t.j. 600 Eur. Samotná zmenka však bola vyplnená na sumu 1.008 Eur, čo je takmer dvojnásobok poskytnutej sumy úveru. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť preto zmenka bola vyplnená v rozpore so zákonným ustanovením § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov, podľa ktorého veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek

na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. V dôsledku uvedenej skutočnosti je zmenka neplatná (ak by totiž žalovaný nezaplatil na úver žiadnu sumu, mohla byť zmenka vystavená na sumu nezaplatenej istiny vo výške 600 Eur a príslušenstva vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru, t.j. 180 Eur, spolu 780 Eur). Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s citovaným zákonným ustanovením veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať, pričom uvedené platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky. Napriek uvedenej skutočnosti spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. ako majiteľ zmenky, ktorá bola vystavená ako zabezpečovacia zmenka na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka (žalovaného), vyplývajúceho zo spotrebiteľskej zmluvy, indosoval uvedenú zmenku (bez postúpenia samotnej pohľadávky zo zmluvy o úvere, ktorú zabezpečovala) na žalobcu, čím došlo k zhoršeniu postavenia žalovaného vo vzťahu k veriteľovi zo zmluvy o úvere, najmä pokiaľ ide o obranu voči uplatneným nárokom zo zmluvy. Pokiaľ ide o „nevedomosť“ žalobcu pri nadobúdaní zmenky od jej pôvodného majiteľa, že koná na škodu žalovaného, táto sa javí veľmi nepravdepodobná. Aj vzhľadom na medializáciu obchodných praktík spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., ako aj konštantnú rozhodovaciu činnosť súdov Slovenskej republiky v exekučných veciach oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o., mal okresný súd za to, že žalobca pri zachovaní minimálnej miery opatrnosti pri nadobúdaní zmenky od pôvodného majiteľa mal a mohol vedieť, že sa jedná o zmenku zabezpečovaciu, ktorej funkciou bolo zabezpečenie záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, teda konal na škodu žalovaného ako dlžníka.

10. O nároku na náhradu trov konania rozhodol okresný súd v súlade so zákonným ustanovením § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku s tým, že nárok na náhradu trov konania v konaní v plnom rozsahu vznikol úspešnému žalovanému (keďže, v zmysle § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku, žalobca procesne zavinil zastavenie konania v časti, ku ktorému došlo rozsudkom zo dňa 13.1.2016, nakoľko nepreukázal, že k čiastočnému späťvzatiu dôvodne podanej žaloby došlo výlučne pre správanie žalovaného, preto by žalovanému prislúchala náhrada trov konania aj v časti, v ktorej bolo konanie zastavené). Nakoľko žalovaný si nárok na náhradu trov konania neuplatnil, v priebehu celého súdneho sporu bol nečinný a okresný súd z obsahu súdneho spisu vznik žiadnych trov konania na strane žalovaného preukázaný nemal, nárok na náhradu trov konania mu nepriznal.

11. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), h) CSP. Žalobca namietal, že okresný súd, pokiaľ vykonal dokazovanie oboznámením sa s úverovou zmluvou, exekučným spisom a ďalšími listinnými dôkazmi, tak takéto dokazovanie úverovou zmluvou ani dokazovanie exekučným spisom, žalobca ani žalovaný nenavrholi. Pokiaľ žalobca predložil ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku, tak okresný súd bol povinný rozhodnúť len o nárokoch vyplývajúcich z tejto zmenky. Žalovaný podľa článku 5 ods. 3 a ods. 6 Nariadenia mohol vznášať námietky voči zmenke, a ak tak neurobil, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté, a to z dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej Nariadením. Okresný súd mal ďalej za nesporné, že žalovaný so spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o. uzatvorili zmluvu o úvere, ako aj, že zmenka, ktorá je predmetom sporu, je zmenkou zabezpečovacou a žalovaný uzavrel zmluvu o úvere ako spotrebiteľ. Tieto údajne nesporné skutočnosti neboli tvrdením ani jedného z účastníkov konania. Žalovaný ani žalobca sa k týmto skutočnostiam nikdy nevyjadrili, preto neexistuje spôsob, akým by súd mohol dospieť k nespornosti týchto skutočností. Podľa názoru žalobcu okresný súd ignoroval ust. § 17 zákona č. 191/1950 Zb., keďže žalovaný vo všeobecnosti nie je oprávnený vznášať tzv. kauzálne námietky voči majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jeho vzťahov s pôvodným majiteľom zmenky. Ak tak v sporovom konaní nemôže činiť žalovaný, tým menej tak môže činiť sám súd. Z ustanovenia § 17 zákona č. 191/1950 Zb. vyplýva, že dôkazné bremeno v rovine kauzálnych námietok spočíva na žalovanom a nie na žalobcovi. Ak takéto dôkazné bremeno neunesie, tak je povinný plniť zo zmenky. Žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 22.8.2002 sp. zn. 25 Cdo 1839/2000, z ktorého vyplýva, že zmenkový záväzok je úplne samostatný a oddelený od prípadného záväzku, ktorý bol pôvodom vzniku tohto zmenkového záväzku. Ďalej žalobca poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013, ktoré bolo vydané v skutkovo a právne zhodnej veci žalobcu, z ktorého vyplýva, že ak žalobca uplatnil nároky zo zmenky, ktorú žalovaný podpísal a ktorú pôvodný majiteľ previedol na žalobcu rubopisom, nemôže byť žalobcom uplatnený nárok neprípustný. Žalobca v súvislosti so stanoviskom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 93/2015 poukázal na niekoľko príkladov rozhodnutí Oberster Gerichtshof

- najvyššieho rakúskeho súdu v civilných veciach, a keďže rakúsky ústavný súd nie je oprávnený skúmať ústavnosť rozhodnutí Oberster Gerichtshof, sú tieto rozhodnutia považované za konečné v rámci súdneho systému Rakúskej republiky. Ani nemecká ani rakúska úprava ochrany spotrebiteľa neobsahuje žiadne prelomenie ochranyhodnosti prevodu (rubopisu) v prípadoch zmenky založenej spotrebiteľským vzťahom, čoho dôkazom je: BGH, 25.02.1965 - II ZR 191/62 (Dr. Fisher, Dr. Kuhn, Liesecke, Dr. Bukow a Dr. Schulze. Žalobca v podanom odvolaní uviedol závery a rozhodnutia práve vo vzťahu k ust. § 17 zákona č. 191/1950 Zb. v nadväznosti na Spoločné stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 93/2015 so záverom, že samotné stanovisko bez odôvodnenia sa vôbec nezmieňuje o prelomení ochrany nadobúdateľa zmenky podľa § 17 čl. I zákona č. 191/1950 Zb., t.j. o nepotrebnosti preukazovania zlomyseľného konania nadobúdateľa zmenky (indosatára) pri nadobúdaní zmenky, či už na námietku dlžníka alebo bez nej, z čoho jasne vyplýva, že ust. § 17 zákona č. 191/1950 Zb. naďalej platí v celej svojej šírke, že stanovisko sa skutočne týka iba povinnosti ex offo preskúmať zmenkový nárok v intenciách možnej absolútnej neplatnosti podkladového úkonu (kauzálneho úkonu) z dôvodu jeho nekalej povahy alebo neprípustnosti nároku zo zmenky. Stanovisko NS SR č. 93/2015 v žiadnom prípade neprelomilo zásadu ochranyhodnosti prevodu zmenky rubopisom. K prelomeniu došlo až zmenou zákona zmenkového a šekového k 23.12.2015, a to nepochybne bez spätných účinkov na zmenky vystavené pred týmto dátumom. Stanovisko Najvyššieho súdu SR v podstate odmieta aplikovať ochranu zmenkového dlžníka voči indosantovi cestou náhrady škody a tlačí všeobecné súdy do hľadania riešenia poskytnutia ochrany dlžníkovi pred ochranou indosatára, avšak nijako neuvádza, že ak aj všeobecný súd zistí neplatnosť kauzálneho úkonu, čo má všeobecný súd okrem prieskumu zmenkového nároku v intenciách neplatného kauzálneho úkonu robiť. Prieskum zmenkového nároku v intenciách neplatnosti kauzálneho úkonu po dobromyseľnej indosácii má ten následok, že sa to nijako nedotýka povinnosti zaplatiť sumu uvedenú na zmenke. V ďalšej časti odvolania žalobca poukázal na rakúsku úpravu ochrany spotrebiteľa pri zmenkových vzťahoch, a to znenie rakúskeho spolkového zákona o ochrane spotrebiteľa, ako aj rozsudok Oberster Gerichtshof, rozhodnutie sp. zn. 1Ob602/87 z 10.6.1987. Žalobca zdôraznil, že neexistuje taký judikát českého, nemeckého alebo rakúskeho súdu, ktorý by umožňoval chrániť zmenkového dlžníka pred dobromyseľným (pri nadobúdaní zmenky) indosatárom tak, že by chránil zmenkového dlžníka bez námietky zmenkového dlžníka vo vzťahu k okolnostiam, ktoré by mohol namietat voči predchádzajúcemu majiteľovi zmenky. Princíp zákazu zneužitia práva totiž chráni len tých, čo sa o svoje práva starajú. To, že bolo možné zmenkou zabezpečiť sumu len do výšky 30 % (§ 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z.), nie je dôvodom na neplatnosť zmenky, ak suma v nej uvedená presahuje túto sumu. Uvedené je možné považovať len za relatívnu námietku zmenkového zákazu, ktorá je založená na porušení povinnosti veriteľa dlžníka neprijat' zmenku v rozpore so zákazom jej prijatia, t.j. na osobných vzťahoch medzi veriteľom a dlžníkom. Neplatnosť zmenky je regulovaná výlučne zákonom č. 191/1950 Zb., a preto nie je možné na ňu aplikovať ustanovenie o neplatnosti právnych úkonov v zmysle Občianskeho zákonníka. Zmenka v danom konaní spĺňa všetky náležitosti vyžadované v § 75 zákona č. 191/1950 Zb., tak potom nemôže byť zmenkou neplatnou, a to z dôvodu, že by svojim obsahom alebo účelom odporovala zákonu. Skúmaním kauzy ex offo by dochádzalo k narúšaniu pilierov, na ktorých stojí zmenkové právo a Dohovor o jednotnom zmenkovom práve zo 7.6.1930, čím by dochádzalo k budovaniu nedôvery voči zmenke ako cennému papieru. Názor Najvyššieho súdu SR v odôvodnení stanoviska o tom, že pri uplatnení námietky dlžníka, že žalobca konal vedome na škodu dlžníka, by výkon práva bol v rozpore s dobrými mravmi, ako aj v rozpore so zákonom o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. (§ 4 ods. 7), je podľa názoru žalobcu nesprávny. V prípade indosácie zmenky, sa zmenka stáva platidlom, takže možnosť vznášať námietky voči nej je obmedzená len na prípady zlomyseľnosti nadobúdateľa pri jej nadobúdaní. Najvyšší súd SR v stanovisku nesprávne vykladá pojem „vedome na škodu veriteľa“ spôsobom, ktorý bol v Rakúsku na Oberster Gerichtshof opustený v roku 1972. Pre porovnanie žalobca poukázal na rozhodnutie OGH 1 Ob 270/57 z 8.1.1958, OGH 5 Ob 275/71 z 25.01.1972 SZ 45/6 - EvBl 1972/190 S 352.

12. Žalobca poukázal na to, že znenie dohody o vyplňovacom práve vo všeobecných obchodných podmienkach nemá žiadne znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky, pretože nebude spôsobovať značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach oproti zákonnej úprave a navyše sa bude týkať ceny hlavného predmetu plnenia, ktorá bola individuálne vyjednaná, pričom sa v ňom nebude spomínať žiaden zmenkový úrok, ani taký, ktorý je neprimeranej výšky ako sankcia za nesplnenie zmluvnej povinnosti, a potom dohoda o vyplňovacom práve nemala byť ako porušená, keďže dlžník podpísal blankozmenku s údajom, ktorý sa v dohode o vyplňovacom práve nespomínal, čo však, keďže išlo o prejav dlžníka, nie pôvodného veriteľa, znamená, že dohoda o vyplňovacom práve nemôže byť ani neplatná, nielen porušená. Nadobúdateľ zmenky je chránený a nemožno mu rozpor s dohodou

o vyplňovacom práve namietať, okrem prípadu zlomyseľnosti alebo hrubej nedbanlivosti, čo však v situácii predtlačenej sumy zmenkového úroku a neznalosti všeobecných obchodných podmienok v čase nadobudnutia zmenky znamená, že nadobúdateľ zmenky nemal žiadnu indíciu, aby pátral po dohode o vyplňovacom práve. Vo vzťahu k zmenkovému úroku vo výške 0,25 % denne samotné stanovisko NS SR jednoznačne požaduje posúdiť mieru primeranosti takéhoto úroku a zamietnuť žalobu v časti nad rámec primeranosti. Tento úrok sa počíta od vystavenia zmenky do splatnosti zmenky v prípade zmenky vystavenej na videnie, čo je moment jej predloženia dlžníkovi a od tohto momentu sa počíta zákonný úrok z omeškania vo výške 6 % ročne. Žalobca poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/79/2013 zo dňa 05.09.2013, ktoré bolo vydané v skutkovo a právne zhodnej veci žalobcu, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm/10/2013 a vzhľadom ku komplexnej argumentácii v odvolaní žiadal žalobca rozsudok okresného súdu zmeniť tak, že žalobe bude vyhovieť s priznaním trov súdneho konania.

13. K doručenému odvolaniu žalobcu sa žalovaný písomne nevyjadril.

14. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) prejednal vec v medziach odvolacích dôvodov žalobcu podľa § 379, § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia pojednávania a verejným vyhlásením rozsudku krajským súdom za rešpektovania ust. § 219 ods. 1, 3 CSP bol rozsudok okresného súdu v spojení s uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 10C/93/2014-188 zo dňa 26.4.2018 potvrdený ako vecne správne rozhodnutie podľa § 387 ods. 1 CSP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

15. K procesnému postupu krajského súdu, ktorý prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia ústneho pojednávania, sa poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 13Co/7/2018-193 zo dňa 31.07.2018 s tým, že podľa ust. § 219 ods. 3 CSP bolo miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke krajského súdu v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, v zmysle uvedeného uznesenia krajského súdu dňa 18.09.2018, na základe čoho boli, v spojení s ustanovením § 378 ods. 1 CSP, splnené procesné podmienky k verejnému vyhláseniu rozsudku krajským súdom.

16. Primárne v procesnej rovine krajský súd uvádza, že bol v odvolacom konaní povinný postupovať a konať od 01.07.2016 podľa zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), a to v zmysle ust. § 470 ods. 1 CSP, podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

17. Podľa § 379 CSP v spojení s § 380 ods. 1 CSP odvolací súd je rozsahom a odvolacími dôvodmi viazaný.

18. Krajský súd vo vzťahu k odvolaniu žalobcu zo dňa 17.5.2017 (č.l. 154 - 164 spisu), v ktorom žalobca uviedol, že proti rozsudku okresného súdu podáva v celosti odvolanie, uvádza, že toto podanie čo do rozsahu podaného odvolania posudzoval podľa jeho obsahu (§ 124 ods. 1 CSP). Pri preskúvaní rozsudku súdu prvej inštancie za aplikácie ust. § 380 ods. 1 CSP bol krajský súd viazaný rozsahom podaného odvolania žalobcu. Zo žalobcom vymedzených odvolacích dôvodov mohli byť pritom vzaté do úvahy len tie, ktoré nemali charakter nových argumentov, tvrdení neobsiahnutých v konaní pred súdom prvej inštancie. Krajský súd po oboznámení sa so spisovým materiálom a postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu dotknutého rozsudku, nezistil vady, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Krajský súd predovšetkým poukazuje na svoje zrušujúce uznesenie č.k. 13Co/99/2016-106 zo dňa 16.11.2016, ktorým bol pôvodný rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 10C/93/2014-67 zo dňa 13.1.2016 v napadnutom výroku, ktorým vo zvyšnej časti bola žaloba zamietnutá a vo výroku, ktorým žalovanému náhrada trov konania nebola priznaná, zrušený a vec bola súdu prvého stupňa vrátená na ďalšie konanie. V tomto uznesení odvolací súd vyslovil právne záväzný názor, v zmysle ktorého je potrebné okresným súdom dokazovanie uskutočniť na riadne nariadenom pojednávaní za rešpektovania vyvíjajúcej sa rozhodovacej činnosti všeobecných súdov za vzatia do úvahy Spoločného stanoviska občiansko-právneho kolégia a obchodno-právneho kolégia Najvyššieho súdu SR č. 93, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk č. 8/2015. Okresný súd postupoval v súlade s týmto stanoviskom, keď vo veci nariadil na deň 07. septembra 2016 pojednávanie, na ktoré predvolal sporové strany. Podľa zápisnice z pojednávania založenej na č.l. 140-142 spisu, bolo na tomto pojednávaní vykonávané dokazovanie, ku ktorému uvedeným procesným postupom

bola okresným súdom daná sporovým stranám možnosť k vykonávaným dôkazom sa vyjadriť. Pokiaľ žalobca, jeho pôvodný právny zástupca toto právo nevyužili, tak uvedené je bez zásahu do prijatých vecne správnych záverov súdu prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania.

19. Žalobca argumentoval osobitným charakterom konania v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, s dôrazom kladeným na obsah uplatneného nároku žalobcu, ktorý vychádzal z predloženej zmenky, a namietal, že nebol daný priestor na uplatnenie kauzálnych námietok, a tým ani na vedenie konania a dokazovania pred súdom prvej inštancie, ohľadom kauzálneho vzťahu, ktorý predchádzal vystaveniu zmenky. Žalobca v tomto smere namietal aj skutočnosť, že okresný súd pristúpil k preskúmvaniu uplatneného zmenkového nároku za situácie, kedy žalovaná v konaní námietky voči zmenke neuplatnila.

20. Krajský súd ako už bolo uvedené vyššie, konštatoval, že na základe zrušujúceho uznesenia súd prvej inštancie vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie, okrem iného aj oboznámením sa s listinami z exekučného spisu sp. zn. 10Er/949/2010 so záverom, že nariadením pojednávania boli zachované tak práva žalobcu ako aj práva žalovaného, a preto nemôže obstať námietka žalobcu, že vykonaním takéhoto dokazovania boli porušené jeho práva. Nariadením pojednávania vo veci boli sporovým stranám vytvorené rovnaké možnosti na uplatnenie a ochranu ich práv a právom chránených záujmov, čím nemožno dospieť k relevantnosti ani námietky žalobcu ohľadom zásahu do práv garantovaných Nariadením.

21. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že pokiaľ Krajský súd v Žiline ako súd odvolací konal a v predchádzajúcich rozhodnutiach vydaných pred 20. októbrom 2015 vychádzal primárne zo zmenkového charakteru uplatneného nároku v kombinácii s účelom Nariadenia bez prihliadnutia ex offo na možný spotrebiteľský charakter kauzy stojacej za zmenkou, tak v danom momente tohto konania a rozhodovania bolo potrebné vychádzať z vývoja rozhodovacej praxe súdov v Slovenskej republike v dotknutých veciach, ktorú zjednocuje prijaté Stanovisko vo veciach občiansko-právnych a obchodných č. 93, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov SR č. 8/2015 ako Spoločné stanovisko občiansko-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a obchodno-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. októbra 2015 k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa. Práve s ohľadom na princíp právnej istoty, ktorý spočíva v zabezpečení jednotného rozhodovania súdov v totožných či obdobných veciach, potom aj Krajský súd v Žiline ako súd odvolací bol povinný rešpektovať relevantnú judikatúru ako aj prijaté zjednocujúce stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Požiadavka právnej istoty automaticky neznamená to, že sa nemôže vyvíjať judikatúra najvyššieho súdu, čo platí aj k rozhodovacej praxi odvolacieho súdu.

22. Okresný súd za dodržania ustanovení Nariadenia a cez úpravu čl. 19 Nariadenia v spojení s ustanoveniami CSP vo vzťahu k dokazovaniu správne postupoval, čo dotvrdzujú závery zo Spoločného Stanoviska občiansko-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a obchodno-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. októbra 2015 k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky zo vzťahu k ochrane spotrebiteľa zo dňa 20. októbra 2015, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 8/2015, pod č. 93, podľa ktorého: „I. Ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že: 1. pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ; 2. pokiaľ súd nevzhľadne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúc ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie. II. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená. III. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje“, keď zabezpečil prieskum nároku uplatneného žalobcom v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má žalovaný nárok svoj základ, a to v situácii, ak žalobca ako

dôkaz osvedčenia uplatneného nároku predložil súdu zmenku. Teda na bližšie zistenie povahy subjektov pôvodného záväzkového vzťahu, ako aj z dôvodu komplexného posúdenia existencie záväzkového vzťahu ako spotrebiteľského, si súd prvej inštancie v konaní zabezpečil exekučný spis súvisiaci so zmluvou, ktorá bola označená číslom zmluvy na origináli zmenky, a ktorá bola uzavretá medzi žalovaným ako dlžníkom a prvým majiteľom zmenky ako veriteľom, z ktorého súd zistil spotrebiteľský charakter predmetnej zmluvy.

23. V konkrétnych podmienkach danej veci odvolací súd zvyrazňuje tie zistenia a závery okresného súdu, ktoré v súvislosti s predtým vedeným exekučným konaním voči žalovanému viedli k zamietnutiu uplatneného nároku žalobcu, ak bolo zrejmé postavenie žalovaného ako spotrebiteľa v úverovom vzťahu s predchádzajúcim majiteľom zmenky zabezpečovacej poskytnutý spotrebiteľský úver. Vychádzajúc aj z uvedeného spoločného stanoviska, aj keď v rozhodnom období (do 31.12.2010) samotné vystavenie zmenky v spotrebiteľských vzťahoch bolo povolené, rovnako tak indosácia zmenky zabezpečovacej spotrebiteľský úver, tak v danej veci bolo dôvodné poskytnutie ochrany súdom prostredníctvom právnej úpravy o ochrane spotrebiteľa. V tomto smere odvolací súd zhodne so spoločným stanoviskom akcentuje, že: „Ani nariadenie ani OSP neobmedzuje odporcu v tom, aké námietky môže uplatniť. Ak by vzhľadom na uplatnené námietky odporcu súd dospel k záveru, že navrhovateľ vedome konal na škodu odporcu ako dlžníka z indosovanej zmenky, pretože pri nadobudnutí zmenky, na ktorej je uvedené číslo spotrebiteľskej zmluvy vedel, že sa jedná o zmenku na rad, ktorá v zásade zbavuje dlžníka možnosti uplatniť voči novému majiteľovi zmenky námietky v zmysle § 17 ZZŠ a z údaju o čísle zmluvy (tzv. hodnotová doložka, ktorá informuje o kauzálnom vzťahu vedúcemu k použitiu zmenky a okolností svojich vzťahov k remitentovi musel vedieť, že zmenka sa týka spotrebiteľského vzťahu), výkon práva navrhovateľa by tak vzhľadom na konkrétne zistené okolnosti bol v rozpore s dobrými mravmi podľa ust. § 3 OZ, ako aj so ZSÚ v znení platnom do 31.12.2010, pretože indosácia zmienek zabezpečujúcich záväzok dlžníka zo spotrebiteľskej zmluvy v posudzovaných okolnostiach predmetných prípadov bola v rozpore s ust. § 4 ods. 7 citovaného zákona v znení platnom do 31.12.2007; toto platí aj pre ust. § 4 ods. 6, 7 cit. zákona v znení platnom od 1.1.2008 do 31.12.2010“. „Pokiaľ by sme dospeli k záveru, že pri vymáhaní dlžnej sumy z indosovanej zmenky súd nemá možnosť hodnotiť obsah spotrebiteľskej zmluvy a rozhodnúť o nekalosti niektorých zmluvných podmienok či zhodnotiť platnosť zmenky samotnej, išlo by o neprijateľné zníženie právnej ochrany prináležiacej spotrebiteľovi a o porušenie zásady efektivity. Rigidná aplikácia ust. § 17 ZZŠ by spôsobila spotrebiteľovi neprimerané ťažkosti pri až následnom možnom domáhaní sa ochrany svojich práv (ust. §17 obsahuje úpravu, podľa ktorej kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka). Prijatie výkladu smerujúceho k povinnosti spotrebiteľa bez výhrad uspokojiť veriteľa - nadobúdateľa indosovanej zmenky a až následne ho žalovať o náhradu škody, s povinnosťou v takomto konaní dokazovať, že nadobúdateľ zmenky konal vedome na škodu dlžníka, by v konečnom dôsledku viedlo k prenosu povinnosti na spotrebiteľa spôsobom, ktorý je podľa právnej úpravy ochrany spotrebiteľa neprijateľný“.

24. „Určujúcim pri hľadaní práva má byť, že v každej veci je potrebné vychádzať z individuálnych okolností každého jednotlivého prípadu, ktoré vychádzajú zo skutkových zistení všeobecných súdov. Je povinnosťou všeobecného súdu zohľadniť všetky relevantné individuálne okolnosti súdnej veci a prihliadať na ne aj cez prizmu dobrých mravov, keďže nesúlad právneho úkonu s nimi vedie k jeho neplatnosti. Povinnosť všeobecného súdu posúdiť uplatnený nárok aj z hľadiska súladu s dobrými mravmi je zvyraznená v tých prípadoch, keď ju účastník konania výslovne namieta, musí však na ňu prihliadať aj v prípadoch, kedy takýto rozpor zistí súd sám pri prieskume ex officio, keďže na absolútnu neplatnosť úkonu súd musí prihliadať ex lege. Dobré mravy pôsobia ako korektív najmä v takých situáciách, kedy sú práva a povinnosti strán právneho vzťahu v zjavnej nerovnováhe. Sociálno-právne chápanie zmluvnej slobody sa môže uplatniť len za predpokladu približne vyváženého pomeru síl účastníkov zmluvy a len za tohto predpokladu sa môže stať prostriedkom primeraného vyrovnania záujmov, ako už bolo vyslovené niekoľkokrát aj v rozhodnutiach Ústavného súdu SR“.

25. Podľa názoru krajského súdu konštatoval okresný súd vecne správne, že uzavretie spotrebiteľskej zmluvy, na základe ktorej bol žalovanému právnym predchodcom žalobcu poskytnutý úver, bolo podmieňované podpisom zmenky zo strany žalovaného ako spotrebiteľa. Vo všeobecných podmienkach daného úverového vzťahu obsiahnutú dohodu o vyplňovacom práve k zmenke nemožno považovať za podmienku individuálne dojednanú a táto podmienka vo svojom dôsledku spôsobuje značnú

nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov v neprospech spotrebiteľa, čo spôsobuje neplatnosť tohto dojednania podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. V prípade, ak je neplatná dohoda o vyplňovacom práve zmenky, právo na vyplnenie zmenky remitentovi nevzniklo. Pokiaľ napriek tomu došlo veriteľom k vyplneniu takejto zmenky a následne remitent postúpil práva zo zmenky na tretiu osobu, tak veriteľ svojím postupom zásadným spôsobom zhoršil právne postavenie žalovaného ako spotrebiteľa, a preto nie je možné na základe takto vystavenej zmenky úspešne sa domáhať akýchkoľvek práv. Samotná úverová spotrebiteľská zmluva pritom ani nespĺňala zákonné náležitosti podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z., keď v nej absentuje údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov, kedy sa takto poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za danej situácie poskytnutého úveru v nominálnej výške 600 Eur, tak veriteľovi nemohlo vzniknúť právo na zaplatenie poplatku stanoveného sumou 396 Eur, ani na dojednané úroky (zmluva o úvere na čl. 5 pripojeného spisu sp. zn. 10Er/949/2010) a napriek tomu veriteľ do zmenky dopísal zmenkovú sumu 1.008 Eur, ktorá sama osebe presahuje výšku poskytnutého úveru, spolu so zmenkovým úrokom 0,25% denne. Za takých okolností je uplatňovanie nároku zo zmenky nadobúdateľom zmenky v rozpore so zákonom a súdnu ochranu veriteľovi nemožno poskytnúť postupom podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zvýrazňuje odvolací súd, že obsah úverovej zmluvy bol koncipovaný tak, že narušuje rovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán najmä v časti zabezpečovacích prostriedkov, bol koncipovaný v prospech veriteľa bez toho, že by zabezpečoval minimálne právne prostriedky na ochranu dlžníka. Obsah celej zmluvy a jej účel, ktorý sa premieťa do výšky jednotlivých sankcií, poplatkov, zmluvných pokút, vrátane dohody o vyplnení blankozmenky, sa prieči dobrým mravom a je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku.

26. Za tento dôkazného stavu v dotknutej prejednávanej veci nebolo možné poskytnúť nárokom žalobcu právnu ochranu v zmysle žalobného návrhu a nebolo možné sa stotožniť s argumentáciou žalobcu vychádzajúcou výhradne z doloženej zmenky, bez prihliadania na ďalšie skutkové a právne okolnosti, ktoré vyšli v konaní najavo procesne prípustným spôsobom za rešpektovania rozsahu súdnej ochrany spotrebiteľov vyžadovanej právnym poriadkom SR a EÚ, a to i v rozhodnej dobe vzniku záväzkového právneho vzťahu, z ktorého pochádzajú žalobcom uplatňované nároky v tomto súdnom konaní. Posudzované rozhodnutie súdu prvej inštancie tak z procesného ani vecno-právneho hľadiska nevybočilo z rámca daného právnou úpravou aplikovanou okresným súdom, relevantnou pre rozhodnutie v danej veci, v spojení s vyššie uvádzaným spoločným stanoviskom. Bolo preto dôvodné odvolaním napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správne rozhodnutie, v spojení aj so závislým výrokom o trovách konania v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP.

27. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP. Vzhľadom k výsledku tohto odvolacieho konania bolo zrejmé, že úspešnou stranou sporu bol žalovaný. Žalovaný sa k doručenému odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril a z obsahu spisu vznik trov tohto odvolacieho konania žalovanému nevyplýval, preto o nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania bolo rozhodnuté tak, že žalovaný nemá voči žalobcovi nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.